

POSTANOWIENIE Z DNIA 27 KWIETNIA 2011 R.

II KK 322/10

Zasądzając od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego określoną kwotę tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z wyboru, sąd nie jest zobowiązany do wskazywania jednostki organizacyjnej, ze środków której nastąpić ma wypłata należności. W tej bowiem kwestii decydować może sąd, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, orzekający w postępowaniu wykonawczym na podstawie art. 3 § 1 k.k.w.

Przewodniczący: sędzia SN S. Zabłocki.

Sędziowie: SN P. Hofmański (sprawozdawca), SA (del. do SN) P. Mirek.

Prokurator Prokuratury Generalnej: B. Drozdowska.

Sąd Najwyższy w sprawie Dominika J., w przedmiocie kosztów po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2011 r., kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść oskarżonego od postanowienia Sądu Rejonowego w Z. z dnia 6 września 2010 r.,

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 września 2010 r., Sąd Rejonowy w Z. zasądził od Skarbu Państwa (kasa Prokuratury Rejonowej w Z.) kwotę 6 008,89 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata Jarosława D. oskarżonemu, uniewinnionemu od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Prokurator Generalny zaskarżył powyższe postanowienie kasacją, wniesioną na podstawie art. 521 k.p.k., podnosząc zarzuty rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa procesowego, to jest art. 632 pkt 2 k.p.k., polegającego na błędnym wskazaniu Prokuratury Rejonowej w Z., jako organu zobowiązanego do zwrotu Dominikowi J. kosztów ustanowienia obrońcy z wyboru, w sytuacji gdy zgodnie z § 43 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. Nr 49, poz. 296) prokuratura rejonowa nie jest *statio fisci* Skarbu Państwa i nie posiada własnego budżetu, w związku z czym nie może dokonać wypłaty zwrotu kosztów, co czyni orzeczenie niewykonalnym.

Ponadto Prokurator Generalny podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa materialnego – § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), polegającego na braku uzasadnienia zasądzenia kwoty, ustalonej jako 3-krotność minimalnych kosztów obrony, bez uzasadnienia tak znaczącego zwiększenia kosztów, przy braku wykazania nadzwyczajnych okoliczności zwiększających nakład pracy adwokata w sprawie.

Opierając się na powyższych zarzutach, autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie. Trafny okazał się zarzut pierwszy, podniesiony zresztą na korzyść oskarżonego, a nie na jego niekorzyść, co zdaje się sugerować autor kasacji, który dąży wszak do tego, aby w ponownym rozpoznaniu wydano orzeczenie nadające się do wykonania, w rezultacie czego oskarżony mógłby otrzymać zwrot wydatków poniesionych na obronę, co obecnie, wobec treści zaskarżonego orzeczenia, nie jest możliwe.

Rację ma skarżący, gdy wywodzi, że prokuratura rejonowa nie jest *statio fisci* Skarbu Państwa, co wynika z § 43 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 117 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 marca 2010 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. Nr 49, poz. 296). W związku z powyższym, zasądzając na rzecz oskarżonego zwrot kosztów udzielenia mu pomocy prawnej i wskazując „kasę Prokuratury Rejonowej w Z.”, Sąd naruszył wskazane przepisy, na skutek czego orzeczenie stało się niewykonalne. Z tego też względu – w uwzględnieniu pierwszego z zarzutów podniesionych w kasacji – zaskarżone postanowienie podlega uchyleniu.

Na marginesie Sąd Najwyższy zauważa jednak, że zasądzając od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego określoną kwotę tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z wyboru, sąd nie jest zobowiązany do wskazywania jednostki organizacyjnej, ze środków której nastąpić ma wypłata należności. W tej bowiem kwestii decydować może sąd, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, orzekający w postępowaniu wykonawczym na podstawie

art. 3 § 1 k.k.w., w oparciu o stosowne przepisy budżetowe rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych (Dz. U. Nr 11, poz. 69), z których wynika, kto jest dysponentem budżetu trzeciego stopnia.

Drugi z zarzutów podniesionych w kasacji Prokuratora Generalnego sformułowany został wadliwie. Z jednej bowiem strony, autor kasacji zarzuca naruszenie prawa materialnego, to jest § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.), z drugiej zaś wywodzi, że wadliwość orzeczenia sądu polega na braku „uzasadnienia zasądzenia kwoty”, co zdaje się wskazywać jednak na procesowy charakter omawianego zarzutu. Tak zarzut ten rozumiejąc, przy uwzględnieniu wyводу zawartego w uzasadnieniu kasacji, Sąd Najwyższy zauważa, że nie jest on pozbawiony słuszności, albowiem w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia rzeczywiście nie wskazano, jakie racje legły u podstaw określenia wysokości kwoty zasądzonej na rzecz oskarżonego. Jednocześnie jednak nietrafne jest twierdzenie o naruszeniu normy § 2 pkt 1 powołanego wyżej rozporządzenia, albowiem przepis ten wskazuje, że opłata za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego nie może przekraczać sześciokrotnej stawki minimalnej określonej w przepisach Rozdziału 3 rozporządzenia; wysokość zasądzanych kosztów musi także uwzględniać niezbędny nakład pracy obrońcy lub pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy zastępcy prawnego w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2011 r., I KZP 1/11, OSNKW 2011, z. 5, poz. 38).

Ocena drugiego zarzutu kasacyjnego ma jednak w sprawie o tyle drugorzędne znaczenie, że nie on przesądził o uchyleniu zaskarżonego postanowienia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z. Dostrzeżenie powyższego uwarunkowania pozwala jedynie Sądowi Najwyższemu wskazać, iż ponownie rozpoznając wniosek obrońcy Dominika J. o zwrot kosztów zastępstwa adwokackiego, Sąd Rejonowy powinien wziąć pod uwagę obowiązujące w tej mierze przepisy prawa, a swoje stanowisko, także w zakresie wysokości zasądzonej kwoty, należycie uzasadnić.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w postanowieniu.